

Aortakompression

Ove Karlsson, MD PhD
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Ca 800 st kvinnor dör varje dag pga graviditet och förlossning

h den vanligaste orsaken är blödning!

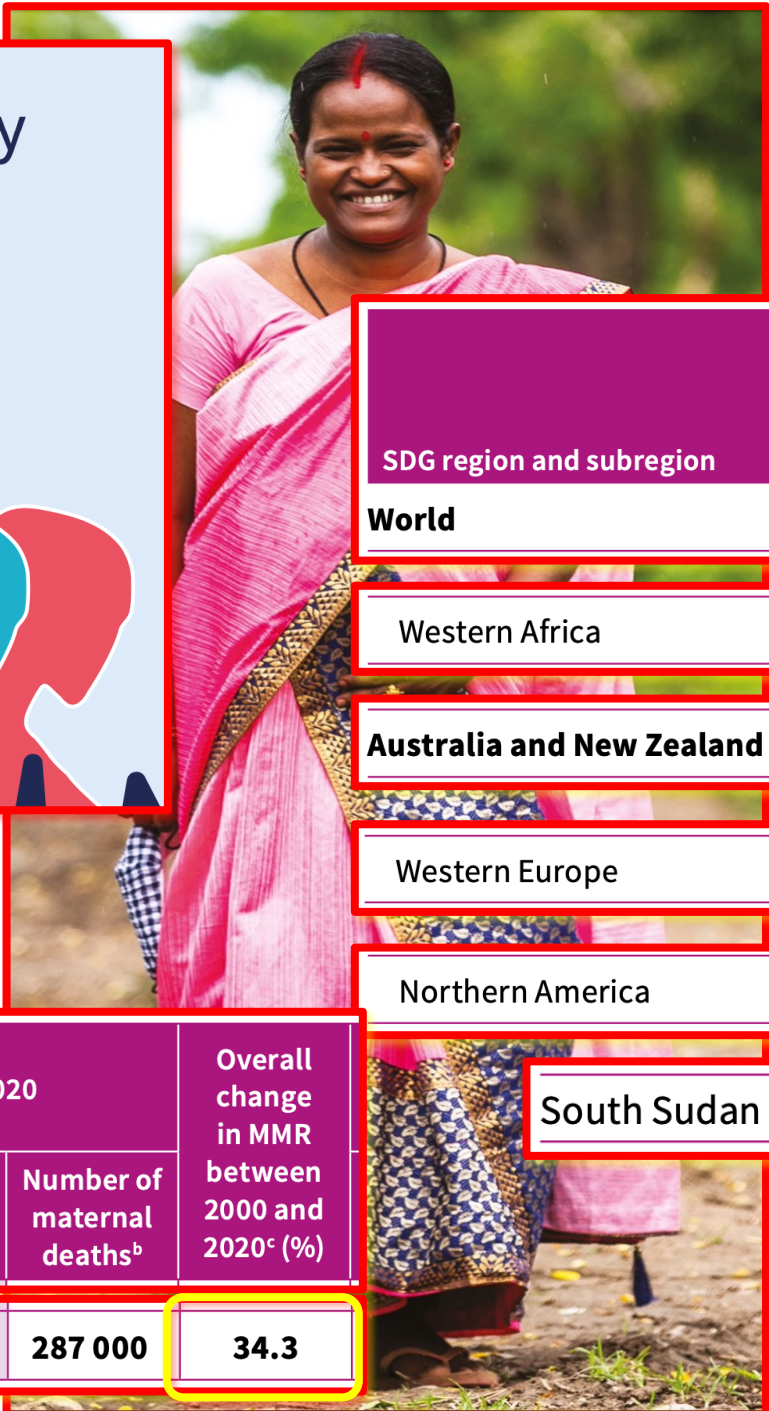
STOPPA BLÖDNINGEN

Aortaku

Ove Karlsson, MD PhD
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Trends in maternal mortality 2000 to 2020

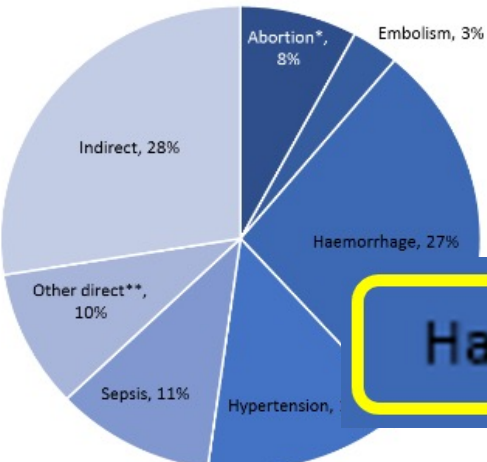
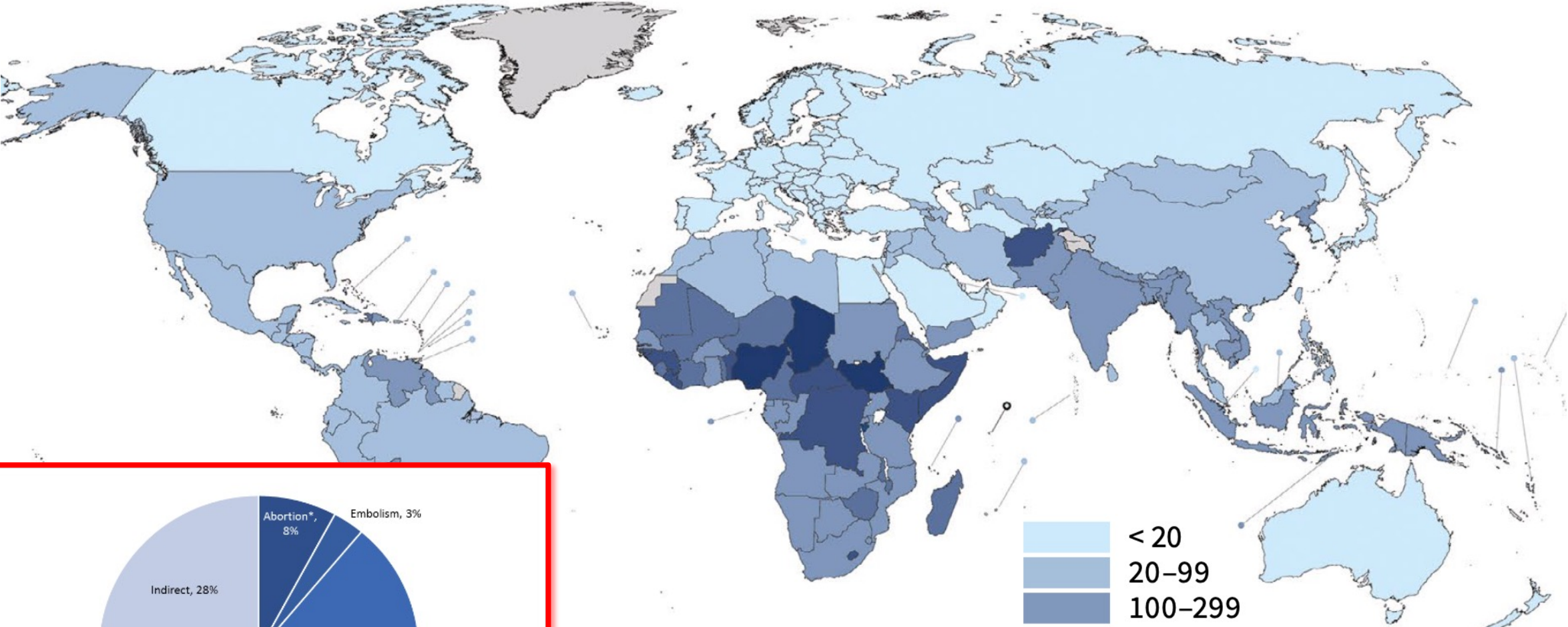
Estimates by WHO, UNICEF, UNFPA, World Bank Group and UNDESA/Population Division

SDG region and subregion	MMR ^a point estimate and range of uncertainty interval (UI: 80%)			Number of maternal deaths ^b
	Lower UI	Point estimate	Upper UI	
World	202	223	255	287 000
Western Africa	616	754	1024	111 000
Australia and New Zealand	3	4	4	13
Western Europe	5	6	7	110
Northern America	16	20	26	810
South Sudan	746	1 223	2 009	3 800

SDG region and subregion	2000		2020		Overall change in MMR between 2000 and 2020 ^c (%)
	MMR point estimate ^a	Number of maternal deaths ^b	MMR point estimate ^a	Number of maternal deaths ^b	
World	339	446 000	223	287 000	34.3

Maternal mortality ratio (MMR) estimates, by country, 2020

Haemorrhage, 27%

Akut postpartumblödning

ÖVERVÄG ALLTID AORTAKOMPRESSION OCH UTERUSKOMPRESSION

Steg 1 Blödning >500 ml

- Tillkalla extra BM+USK samt läkare
- Försök lösa placenta med traktion av navelsträng
- Blödningstvagn+protokoll
- PVK+bastest
- Oxytocin totalt 16,6 µg im/iv (max 16,6µg)
- Tappa urinblåsan
- Identifiera orsak och påbörja åtgärder
  - ✓ Atoni, placenta, bristning eller koagulation?

Steg 2 Fortsatt blödning

- Säkerställ att åtgärder på steg 1 är utförda**
- Lös placenta
  - Metylergometrin 0,2 mg iv/im
  - Förstärkt oxytocindropp
  - Extra PVK
  - Tranexamsyra 1 g iv
  - Prostinfenem 0,25 mg im
  - Misoprostol 0,2mg 3 tabl subli

Steg 3 Blödning >1 000 ml (eller kliniskt påverkad patient)

- Säkerställ att åtgärder på steg 2 är utförda**
- Kontroller enligt ONEWS2
  - Syrgas 10 l/min
  - Planläge, höjda ben
  - Kroppsvarm Ringer-Acetat 1 l
  - Tranexamsyra 1 g iv
  - KAD

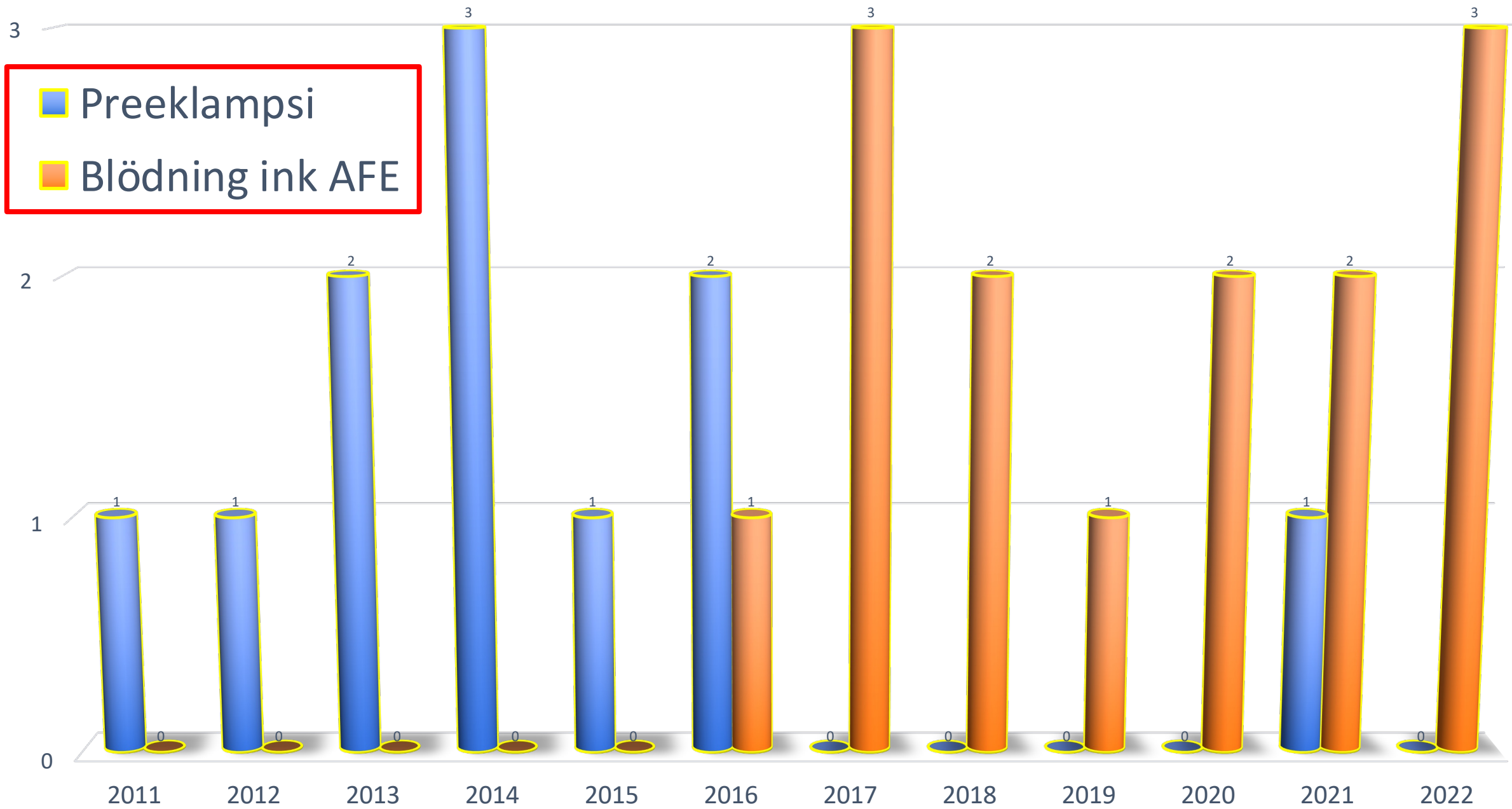
Steg 4 Blödning >1 500 ml

Time-out i teamet, utvärdera orsak och åtgärder

Överväg:

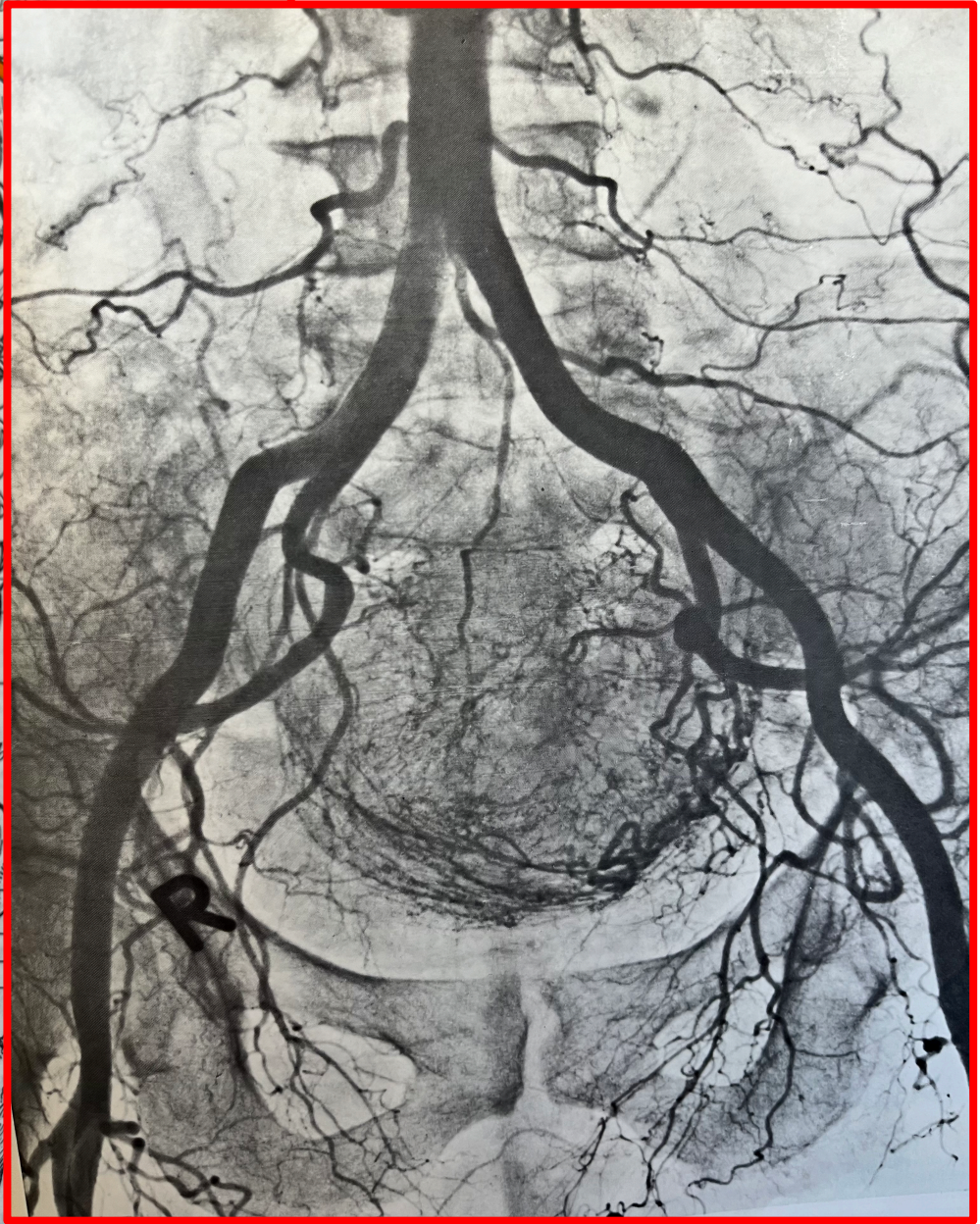
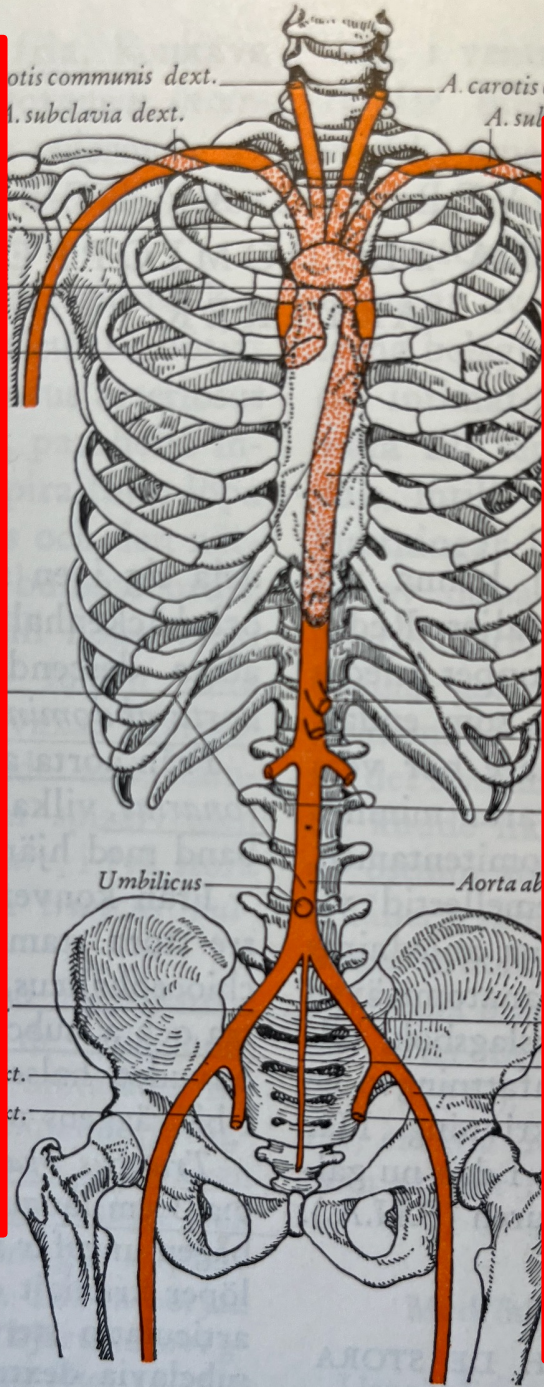
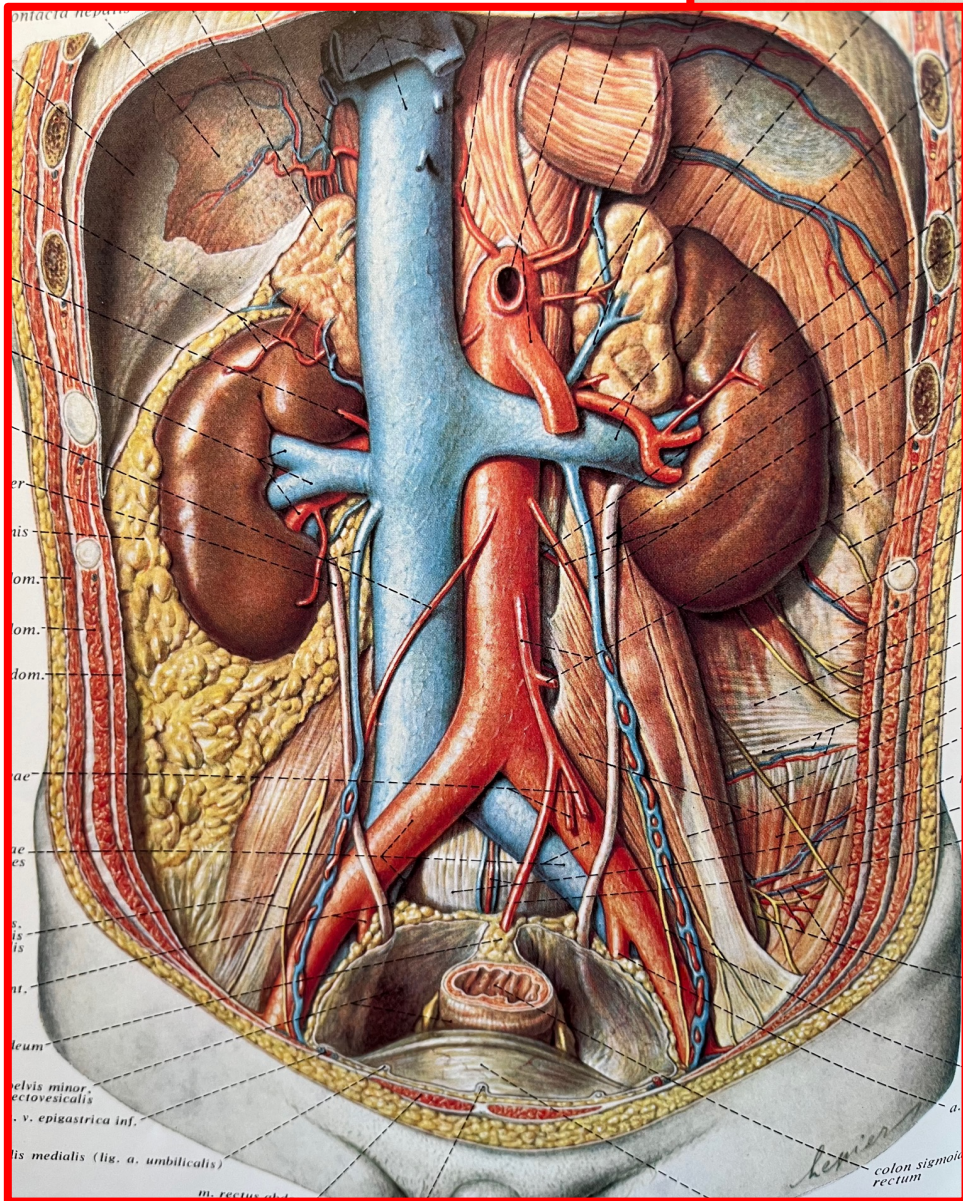
- Resursförstärkning (ex anestesilog, bakjour)
- Fortsatt handläggning på operation
- Transfusion av blodprodukter
- Fibrinogen 2 – 4 g iv
- Följ blodprover: Hb, TPK, PK, APTt, S-Ca, Fibrinogen

**Väg all blödning
kontinuerligt**

Lönar det sig att arbeta med det?

- När?
- Var?
- Hur?

- Utvärdera?
- Uterotonika?
- Hur länge?

A photograph of a woman with dark braided hair, wearing a white off-the-shoulder top, holding a newborn baby wrapped in a white blanket. She is kissing the baby on the forehead. The background is a solid teal color.

ExAC

Reducing maternal morbidity and mortality
with External Aortic Compression

<https://www.exac.no>